

Konwersatorium monograficzne z zakresu fenomenologii religii. Androgyn i ambiwalencja seksualna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Religioznawstwo-interdyscyplinarne studia nad religiami i kulturami świata Ścieżka - Jednostka organizacyjna Instytut Religioznawstwa Poziom kształcenia Pierwszego stopnia Forma studiów Stacjonarne Profil studiów ogólnoakademickie Obligatoryjność fakultetywny	Cykl kształcenia 2023/24 Kod przedmiotu Języki wykładowe polski Dyscypliny Nauki o kulturze i religii Klasyfikacja ISCED 0221 Kod USOS WFz.IR-MFR/01	
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Tomasz Sikora, prof. UJ	
Prowadzący zajęcia	Dr hab. Tomasz Sikora, prof. UJ	
Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się: aktywność, prezentacja, esej, egzamin Sposób realizacji i godziny zajęć Konwersatorium 30h	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest wprowadzenie słuchacza w badania nad symbolizmem i socjo-psychologicznymi uwarunkowaniami występowania wyobrażenia o istocie łączącej przeciwieństwa płciowe w domenie kultur tradycyjnych, religii astrobiologicznych oraz uniwersalistycznych. Omówiona zostanie funkcja androgynii w kontekście praktyk rytualnych oraz światopoglądu mitycznego. Przedstawiona zostanie również obecność tego kompleksu w tradycjach mistyczo-ezoterycznych. Zagadnienia przedmiotowe uzupełni perspektywa teoretyczna oceny stosowalności kategorii androgynii z perspektywy religioznawczego metajęzyka.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
	- znaczenie kluczowych kategorii badawczych związanych z tematem zajęć, - stosowne teorie omawianych zjawisk, - fenomenologię treści wyobrażeń związanych z transgresją dymorfizmu płciowego	REL_K2_W01 REL_K2_W03 REL_K2_W05	
Umiejętności – Student potrafi:			
	- posługiwać się refleksyjnie stosownymi elementami metajęzyków antropologii religii i komparatystyki religioznawczej, - lepiej rozumieć interdyscyplinarny charakter badań religioznawczych, - ujmować omawiane zjawiska w perspektywie systemowej metodologicznego holizmu	REL_K2_U05 REL_K2_U03 REL_K2_U02	
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
	- pogłębionego, tolerancyjnego rozumienia relacji pomiędzy zagadnieniem transgresji dymorfizmu płciowego i jej magiczno-religijnymi ekspresjami	REL_K2_K03	

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Udział w zajęciach, przyswojenie literatury badawczej, dyskusja, prezentacja, esej, zaliczenie	

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Historia badań nad zagadnieniem sakralnej androgynii 2. Zagadnienie ambiwalencji bodźca w kontekście religioznawczym. 3. Androgyn i podobieństwo rodzinowe konceptów pokrewnych. 4. Dymorfizm płciowy jako problem światopoglądu archaicznego. 5. Typologiczne ujęcie przejawów androgynii. 6. Androgynia i tricksteryzm. 7. Homoseksualizm, transwestytyzm i transseksualizm w kulturach tradycyjnych. 8. Pozycja kobiety w szamanizmie. 9. Inicjacja i okresowe zniesienie polaryzacji seksualnej. 10. Mistyczna androgynizacja w tantrze hinduistycznej i buddyjskiej. 11. Androgyn w gnozie i tradycji hermetycznej.. 12. Antropogeneza Biblii hebrajskiej. 13. El Szaddaj jako bóstwo androgyniczne. 14. Biseksualizm Adama Kadmona w tradycji zoharycznej. I kabale luriańskiej. 15. Człowiek doskonały Jakuba Böhme.	

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny i dyskusja dydaktyczna	Obecność i aktywność na zajęciach

Wymagania wstępne i dodatkowe

Literatura

Obowiązkowa

- Bettelheim B., Rany symboliczne. Rytuály inicjacji i zazdrość męska, Warszawa 1989.
- Doniger O'Flaherty W., Androgynes, w: te¿e, Women, androgynes, and other mythical beasts, London – Chicago 1980, s. 283 – 334.
- Eliade Mircea, Mefistofeles i androgyn, czyli tajemnica całości, w: tego¿, Mefistofeles i androgyn, Warszawa 1994, s. 78 – 130.
- Falk M., Androgyn uniwersalny, w te¿e, Mit psychologiczny w dawnych Indiach, Kraków 2011, s. 22 – 56.
- Lewandowska D., Androgyn czy hermafrodyta. Studium nad hermafrodytyzmem w źródlach antycznych, Kraków 2019
- Meeks W. A., The Image of the Androgyne: Some Uses of a Symbol in Earliest Christianity, History of Religions, Vol. 13, No. 3 (Feb., 1974), pp. 165-208

Dodatkowa

- Burton-Rose D., Gendered Androgyny: Transcendent Ideals and Profane Realities in Buddhism, Classicism, and Daoism, w: Chiang H., Transgender China , New York 2012, s. 67 – 95.
- Cantarella E., The Androgynous and Bisexuality in Ancient Legal Codes, Diogenes 2005 52: 5, s. 5 – 14.
- Ripinsky-Naxon M., Androgynia i spolaryzowana dwu-jednia, w: tego¿, Płeć, szamanizm i przemiana, Warszawa 2002, s. 63 – 86.
- Zhou Z., Androgyny in Chinese philosophy, w: te¿e, Androgyny in late Ming and early Qing literature, Honolulu 2003, s. 7 – 15